

2025/1486

23.7.2025

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2025/1486 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 22ας Ιουλίου 2025

για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1789 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τον προσωρινό αποκλεισμό προσφορών εφοδιασμού με υδρογόνο προερχόμενο από τη Ρωσική Ομοσπονδία ή τη Λευκορωσία από τη συλλογή μέσω του μηχανισμού για τη στήριξη της ανάπτυξης της αγοράς υδρογόνου

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1789 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, σχετικά με τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμου αερίου, φυσικού αερίου και υδρογόνου, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1227/2011, (ΕΕ) 2017/1938, (ΕΕ) 2019/942 και (ΕΕ) 2022/869 και της απόφασης (ΕΕ) 2017/684 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009 ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 54 παράγραφος 1,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η Επιτροπή θέσπισε τον μηχανισμό υδρογόνου (στο εξής: μηχανισμός) για να στηρίξει την ανάπτυξη της αγοράς υδρογόνου που αναφέρεται στο άρθρο 52 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1789, και ο εν λόγω μηχανισμός πρόκειται να υλοποιηθεί στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Υδρογόνου ⁽²⁾. Ο μηχανισμός τέθηκε σε λειτουργία τον Ιούλιο του 2025. Ο μηχανισμός αποσκοπεί στην αύξηση της διαφάνειας της ζήτησης, της προσφοράς, των ροών και των τιμών του υδρογόνου και διαδραματίζει συντονιστικό ρόλο, συνδέοντας, επεξεργαζόμενος και παρέχοντας πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με τη ζήτηση και την προσφορά ανανεώσιμου υδρογόνου και υδρογόνου χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, και των αντίστοιχων παραγώγων υδρογόνου, που υποβάλλονται από αγοραστές εγκατεστημένους στην Ένωση και στα συμβαλλόμενα μέρη της Ενεργειακής Κοινότητας, καθώς και από εγχώριους και διεθνείς προμηθευτές. Ο μηχανισμός υδρογόνου θα εφαρμοστεί και θα λειτουργεί σύμφωνα με τους κανόνες ανταγωνισμού της ΕΕ, ιδίως τα άρθρα 101 και 102 της ΣΛΕΕ.
- (2) Η προμήθεια υδρογόνου αναφέρεται στην πώληση, συμπεριλαμβανομένης της μεταπώλησης, υδρογόνου, μεταξύ άλλων σε μορφή υγρών οργανικών ενώσεων φορέων υδρογόνου ή υγρού υδρογόνου, και των αντίστοιχων παραγώγων υδρογόνου, περιλαμβανομένης της αμμωνίας ή της μεθανόλης, σε πελάτες ⁽³⁾.
- (3) Η Ρωσία και η Λευκορωσία παράγουν σημαντικούς όγκους βασιζόμενου σε ορυκτά καύσιμα υδρογόνου και παραγώγων (όπως αμμωνία). Υπάρχει επίσης η δυνατότητα για σημαντικές πωλήσεις και για προμήθεια παραγωγής ανανεώσιμου και χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών υδρογόνου, και των αντίστοιχων παραγώγων υδρογόνου, που προέρχονται από τη Ρωσία και τη Λευκορωσία. Δεν αποκλείεται ορισμένοι από τους εν λόγω όγκους υδρογόνου και παραγώγων υδρογόνου να εξαγονται, μεταξύ άλλων και στην Ένωση.
- (4) Η πείρα από τον ενεργειακό εφοδιασμό από τη Ρωσία και τη Λευκορωσία έχει δείξει ότι η Ρωσία εκμεταλλεύτηκε την εξάρτηση της Ένωσης από τις εξαγωγές ενέργειας προς την Ένωση ως μέσο εξαναγκασμού και χειραγώγησης ⁽⁴⁾. Η Ρωσία έχει καταχραστεί συστηματικά τις εξαρτήσεις εις βάρος της οικονομίας και της οικονομικής ασφάλειας της Ένωσης και έχει χρησιμοποιήσει σχέσεις ενεργειακού εφοδιασμού με εταίρους στην Ένωση για να χειραγωγήσει τις αγορές και να αποδυναμώσει την ασφάλεια εφοδιασμού της Ένωσης ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ ΕΕ L, 2024/1789, 15.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1789/oj>.

⁽²⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών για την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Υδρογόνου [COM(2023) 156 final της 16.3.2023].

⁽³⁾ Άρθρο 2 σημείο 28 της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1788 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για τις εσωτερικές αγορές ανανεώσιμου αερίου, φυσικού αερίου και υδρογόνου, και με την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2023/1791 και την κατάργηση της οδηγίας 2009/73/ΕΚ (ΕΕ L, 2024/1788, 15.7.2024, ELI <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>).

⁽⁴⁾ Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη σταδιακή κατάργηση των εισαγωγών ρωσικού φυσικού αερίου και τη βελτίωση της παρακολούθησης πιθανών ενεργειακών εξαρτήσεων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938 [COM(2025) 828 final της 17.6.2025].

⁽⁵⁾ Βλέπε για λεπτομέρειες το ιστορικό της απειλής της ασφάλειας εφοδιασμού της Ένωσης από τη Ρωσία στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με τίτλο «Assessing the impact of measures to phase out Russian gas imports and improve monitoring of potential energy dependencies and amending Regulation (EU) 2017/1938» [Αξιολόγηση του αντικτύπου των μέτρων για τη σταδιακή κατάργηση των εισαγωγών ρωσικού αερίου και τη βελτίωση της παρακολούθησης των δυνητικών ενεργειακών εξαρτήσεων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938] [SWD(2025) 830 final της 17.6.2025, σ. 1 έως 15].

- (5) Υπάρχει κίνδυνος η Ρωσία και η Λευκορωσία να προσπαθήσουν να δημιουργήσουν παρόμοιες επιχειρηματικές σχέσεις και εξαρτήσεις όσον αφορά τις εξαγωγές ανανεώσιμου υδρογόνου και υδρογόνου χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, και των αντίστοιχων παραγώγων υδρογόνου, στην Ένωση, οι οποίες θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για τη χειραγώγηση των αγορών.
- (6) Αν επιτρέψουμε στον εφοδιασμό που προέρχεται από τη Ρωσία ή τη Λευκορωσία να προσφερθεί μέσω του μηχανισμού θα δώσουμε τη δυνατότητα στη Ρωσία και τη Λευκορωσία να αποκτήσουν σημαντική παρουσία στην αγορά της Ένωσης, διευκολύνοντας έτσι τις απόπειρες χειραγώγησης της αναδυόμενης αγοράς υδρογόνου.
- (7) Δεδομένου ότι το υδρογόνο χρησιμοποιείται συχνά από μεγάλους βιομηχανικούς πελάτες και δεδομένου ότι η αγορά υδρογόνου είναι πολύ λιγότερο ρευστή από την αγορά φυσικού αερίου, η δημιουργία νέων εξαρτήσεων εφοδιασμού από τη Ρωσία ή τη Λευκορωσία θα μπορούσε να επιτρέψει στις εν λόγω χώρες να συνεχίσουν τη στρατηγική τους έναντι της Ένωσης ώστε να θέσουν σε κίνδυνο την ασφάλεια του εφοδιασμού μέσω της χειραγώγησης των αγορών, της διακοπής του εφοδιασμού ή της χρήσης άλλης μορφής χρήσης του ενεργειακού εφοδιασμού ως όπλου.
- (8) Μολονότι οι κίνδυνοι αυτοί υφίστανται ακόμη και στην περίπτωση μικρότερων μεριδίων στις συνολικές ποσότητες, η συλλογή προσφορών εφοδιασμού με υδρογόνο από τη Ρωσία και τη Λευκορωσία μέσω του μηχανισμού για τη στήριξη της ανάπτυξης της αγοράς υδρογόνου θα μπορούσε να αυξήσει σημαντικά τον ρόλο και την παρουσία της Ρωσίας και της Λευκορωσίας στην αγορά υδρογόνου της Ένωσης. Αυτό θα αντέβαινε στις προσπάθειες της Ένωσης να καταργήσει σταδιακά την εξάρτησή της από τις ρωσικές εισαγωγές ενέργειας ⁽⁶⁾ και να αποφύγει νέες εξαρτήσεις από τον ενεργειακό εφοδιασμό από τις εν λόγω χώρες ⁽⁷⁾.
- (9) Δεδομένης αυτής της γεωπολιτικής κατάστασης και λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων που απορρέουν από τις παραδόσεις ενέργειας από τη Ρωσία και τη Λευκορωσία, είναι αναγκαίο να αποκλειστούν προσωρινά οι προσφορές εφοδιασμού με υδρογόνο προερχόμενο από τη Ρωσία ή τη Λευκορωσία από τη συλλογή μέσω του μηχανισμού, προκειμένου να προστατευθούν τα ουσιώδη συμφέροντα ασφάλειας της Ένωσης και η ασφάλεια του εφοδιασμού. Δυνάμει του άρθρου 54 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1789, κάθε τέτοια απόφαση ισχύει για περίοδο διάρκειας έως ενός έτους και μπορεί να ανανεωθεί εφόσον δικαιολογείται.
- (10) Ο προσωρινός αποκλεισμός δεν θα διαταράξει αδικαιολόγητα την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς υδρογόνου και δεν θα υπονομεύσει την ασφάλεια του εφοδιασμού της Ένωσης ή κράτους μέλους, ιδίως επειδή η αγορά υδρογόνου της Ένωσης εξακολουθεί να βρίσκεται σε πρώιμο στάδιο ανάπτυξης και έχει πολύ περιορισμένο εφοδιασμό από τη Ρωσία και τη Λευκορωσία. Επιπλέον, ο προσωρινός αποκλεισμός σέβεται την αρχή της ενεργειακής αλληλεγγύης ⁽⁸⁾, διότι λαμβάνεται προς το συμφέρον της Ένωσης όσον αφορά τον μηχανισμό, χωρίς αδικαιολόγητες επιπτώσεις στα δικαιώματα των κρατών μελών ή των οικονομικών φορέων τους να εμπορεύονται υδρογόνο, συμπεριλαμβανομένου του ανανεώσιμου υδρογόνου και του υδρογόνου χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, και των αντίστοιχων παραγώγων τους, με τρίτες χώρες εκτός του εθελοντικού μηχανισμού. Επιπλέον, η απόφαση αυτή λαμβάνεται σε συμφωνία με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Ένωσης ή των κρατών μελών έναντι τρίτων χωρών.
- (11) Σύμφωνα με το άρθρο 54 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1789, η Επιτροπή έχει ενημερώσει δεόντως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την αξιολόγησή της και μπορεί να προτείνει την ανανέωση της απόφασης, εάν αυτό δικαιολογείται, μεταξύ άλλων, με σκοπό την ευθυγράμμιση του μέτρου με άλλες πολιτικές της ΕΕ, όπως ο χάρτης πορείας REPowerEU ⁽⁹⁾, ο οποίος αποσκοπεί στην περαιτέρω προώθηση της ανεξαρτησίας της ΕΕ από τη ρωσική ενέργεια με μέτρα για τη στήριξη της σταδιακής κατάργησης των εισαγωγών αερίου, πυρηνικής ενέργειας και πετρελαίου, ώστε να μειωθούν οι κίνδυνοι χρήσης του ενεργειακού εφοδιασμού ως όπλου.

⁽⁶⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Σχέδιο REPowerEU» [COM(2022) 230 final της 18.5.2022].

⁽⁷⁾ Αιτιολογική σκέψη 71 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1789.

⁽⁸⁾ Απόφαση της 15ης Ιουλίου 2021, Γερμανία κατά Πολωνίας, C-848/19 P, ECLI:EU:C:2021:598, σκέψη 71 («Η αρχή της ενεργειακής αλληλεγγύης συνεπάγεται γενική υποχρέωση της Ένωσης και των κρατών μελών, κατά την άσκηση των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους στο πλαίσιο της πολιτικής της Ένωσης στον τομέα της ενέργειας, να λαμβάνουν υπόψη τα συμφέροντα όλων των ενδεχομένως εμπλεκόμενων φορέων, αποφεύγοντας τη λήψη μέτρων που θα μπορούσαν να θίξουν τα συμφέροντά τους, όσον αφορά την ασφάλεια εφοδιασμού, την οικονομική και πολιτική βιωσιμότητα και τη διαφοροποίηση των πηγών εφοδιασμού, τούτο δε προκειμένου να αποδεχθούν την αλληλεξάρτηση και την εν τοις πράγμασι αλληλεγγύη τους.»).

⁽⁹⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, «Χάρτης πορείας για τον τερματισμό των ρωσικών εισαγωγών ενέργειας» [COM(2025) 440 final της 6.5.2025].

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Οι προσφορές εφοδιασμού με υδρογόνο προερχόμενο από τη Ρωσική Ομοσπονδία ή τη Λευκορωσία εξαιρούνται από τη συλλογή μέσω του μηχανισμού υδρογόνου για τη στήριξη της ανάπτυξης της αγοράς υδρογόνου για περίοδο ενός έτους.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Βρυξέλλες, 22 Ιουλίου 2025.

Για την Επιτροπή
Η Πρόεδρος
Ursula VON DER LEYEN